

Dynastisk era, 221 fvt-1912

Qin 秦朝, 221–206 fvt
221 fvt enas Kina i ett sammanhållet rike
Qin Shihuangdi 秦始皇帝 (Ying Zheng 嬴政) blir det egentliga Kinas första kejsare och påbörjar 2000 års kejsardöme
Bokbränning, legalism som statsfilosofi, standardiserad skrift
Kinesiska muren börjar byggas som försvar mot nomader
220 fvt Terrakottaarmén 兵马俑 begravs med kejsaren
210 fvt

Han 汉朝, 206 fvt-220
Sidenvägen, pappersbruk, reliefkarta, seismometer, vassalstater
Myntekonomi, förstatligade industrier, tillväxt, 50 miljoner invånare
Handel med Rom, kontroll över Korea och Vietnam, buddism
Universitet, statskupp (Wang Mang 王莽, Xin-dynastin 新朝 9-23)
Gentrysystem: lärda, bönder, hantverkare, handelsmän 士农工商
Kongfuzianism, legalism och daoism statsfilosofi
Sima Qian 司马迁 statshistoriker; Shuowen jiezi 说文解字 ordbok
Matematik, astronomi, kartografi, kinesisk medicin, akupunktur
Gula turbanerna 黄巾之乱, daoistisk revolt 184
Slaget vid röda klippan 赤壁之战 208-209, Cao Cao 曹操

Tre kejsardömen 三国时代, 220–280
Staterna Wei 魏, Shu 蜀, Wu 吴 övertog en splittrad Handynasti
Otaliga krig mellan krigsherrar, befolkningsminskning

Jin 晋朝, 265-420
Kort enighet, innan ny splittring tar vid
Inbördeskrig och krig med nomadstammar (tibetaner, mongoler, turkar)
Kongfuzianismen faller som enande statsfilosofi

Syd-nord-dynastierna, 南北朝, 420-589
Politiskt kaos, inbördeskrig, balkanisering och en frihetlig period
Blomstrande kultur, neodaoism, buddismen sprids, pagoder, te

Sui 隋朝, 581-618
Wendi 文帝 enar åter riket och försöker invadera Korea
Buddismens ställning stärks, kinesiska muren förstärks
Kongfuzianism återinförs som grundbult i utbildningsväsendet
Stora kanalbyggen

Tang 唐朝, 618-907
Återuppriättande av auktoritär stat under Taizong 唐太宗
Blomstrande kultur, poetisk guldålder, tryckkonst, encyklopedier
Li Bai 李白 (701–762), Du Fu 杜甫 (712-770) stora poeter
Hästpolo, fotboll och sport; alkoholkultur; allmänna helgdagar
Kinesisk flotta bildas, utforskar Afrika och Mellanöstern
Omfattande utbyte med Japan, spridning av buddism till Japan
Sidenvägen nav i utvidgad handel, fortsatta attacker mot Korea
Wu Zetian 武则天 kejsarinna, bildar dynastin Zhou 周 690-705
An Lushan 安禄山 revolterar 755-763
Buddismen sinifieras i Chan (Zen) 禪 och andra skolor
Buddismen attackeras av Wuzong 康武宗 845, minskar i dominans
Kurtisaner 艺妓 och 青楼女, rollmodeller för japanska geishor
Porslin, fernissa, blocktryck, toalettpapper, konservering

Fem dynastier tio kungariken 五代十国, 907-960
Splittrad mellanperiod med lokalt styrda regioner
Liang, Tang, Jin, Han och Zhou är kortvariga dynastier
Fotbindning som bevis för social status

Song 宋朝, 960-1279
Krut, kompass, stående flotta, sedlar
Marknadsekonomi, utrikeshandel, befolkningsexplosion
Jordbruket revolutioneras, landreformer, vattenhjul
Cödsel, nya grödor, vattenledning
Aktiebolag, handelsmän får ny status, entreprenörskap
Maritim handel med Indien, Östafrika, Mellanöstern
Stål, verktyg, massproduktion, industriell revolution
Diplomati, utforskning, tryckkonst (Bi Sheng 毕升, 1041)
Matematik: binomialserier, magiska kvadrater, negativa koefficienter, talet noll, kinesiska restsatsen
Stjärnatlas, klockor, hydraulik, teleskop, differentialväxel, kedja
Neokongfuzianism, Zhu Xi 朱熹
Su Shi (Dongpo) 苏轼 (东坡) stor poet

Liao 辽朝, 907-1125
Khitan (Qidan 契丹国) eller Cathay, mongolisk utbrytardynasti

Xixia 西夏, 1038-1227
Västra Xia, tangutisk utbrytarstat

Jin 金朝, 1115-1234
Manchurisk utbrytarstat som senare kom att bli dynastin Qing

Yuan 元朝, 1271-1368
Mongolerna invaderar hela Kina under Kublai Khan
De beridna nomaderna kan inte administrera riket
Ekonomin faller ihop, svält utbryter, missnöjet gror
Tibet inkorporeras i dynastin; tibetansk buddism statsreligion
Marco Polo utforskar Kina; digerdöden hemsöker Kina

Ming 明朝, 1368-1644
Zhu Yuanzhang 朱元璋 tvingar tillbaka mongolerna, utropar sig till kejsar Hongwu 洪武帝
Beijing 北京 etableras permanent som huvudstad
Förbudna staden 紫禁城 kejserligt palats
Kinesiska muren 长城 byggs ut kraftigt mot nomadräder
Zheng He 郑和 (1371-1433) amiral för 2000 skepp
Tribut hämtas med kejserliga flottan från sju stater
Kina expanderar in i Vietnam och Manchuriet
Kejserliga examinationssystemet vidgas, byråkratin växer
Litteratur: Jin Ping Mei 金瓶梅, Färden till västern 西游记, Berättelser från träskmarkerna 水浒传, Pionpaviljongen 牡丹亭
Matteo Ricci (Li Madou 利玛窦) en av flera jesuiter i Kina (1583)
Porslinskulturen når en höjdpunkt; tavelmåleri
Befolkningsökning till 200 miljoner
Kulturellt och intellektuellt utbyte med Europa börjar
Papperspengar byts mot silver från Japan och Sydamerika
Ekonomisk kris när silverunderskott uppstår
Jordbävning i Shaanxi kräver 800,000 dödsoffer 1556
Lilla istiden skapar torka, översvämning och svält
Li Zicheng 李自成 revolterar och gör slut på Ming, utropar den kortvariga Shun-dynastin 顺朝
Upplopp och revolter sker i hela riket

Qing 清朝, 1644-1911
Manchurer expanderar in i Kina och har kontroll 1683
Kangxi 康熙 tar full kontroll över Mongoliet, Tibet, Taiwan
Qianlong 乾隆 utfärdar litterär inkvisition
Buddistsekten Vit Lotus 白莲教 gör uppror 1796, 16 miljoner döda
Kristna sekten Taiping 太平 gör uppror 1850, 20 miljoner döda
Europa kan inte ge begärt silver i utbyte mot te, siden och porslin
England exporterar istället opium från Indien till Kina
Kina förbjuder opium, och England förklarar krig mot Kina
Kina förlorar första opiumkriget 1838 och tvingas till förödmjukelser
Hongkong ges till England, uppror utbryter, produktionen minskar
Andra opiumkriget 1854 efter att Kina vägrat England fler föråner
Änkekejsarinnan Cixi 慈禧 tar de facto-kontroll 1861
Första sinojapanska kriget 1894-1895 om kontrollen över Korea
Boxarupproret 义和团运动 1900; nationalistler belägrar utländska förläggningar och skapar internationella förvecklingar
Kejserliga examinationssystemet avskaffas 1905, modern utbildning
Tongmenghui 同盟会, Kinas revolutionära allians bildas 1905
Cixi och egentliga kejsaren Guangxu 光绪 dör 1908
Puyi 溥仪 blir kejsare 2 år gammal 1908 under prins Zaifeng 载沣
Qing abdikerar 1912, 2000 års dynastisk monarki är till ända

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

Antik era, 2070–221 fvt

Xia 夏朝, 2070-1600 fvt, Henan/Shanxi/Hebei
Erlitou-kultur 二里头文化
Bronsålder, första dynastin (overifierad)
Jordbävning Taishan 泰山震 1831 fvt

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

篆書

Stenålderskulturer 8000–1500 fvt

Cishan 磁山文化, 8000-5500 fvt, Hebei
Hirs, keramik, tamdjur

Pengtoushan 彭頭山文化, 7500-6100 fvt, Hunan
Ris, keramik

Peiligang 裴李崗文化, 7000-5000 fvt, Henan
Jiahu-skrift 贾湖契刻符号 6660 fvt

Houli 后李文化, 6500-5500 fvt, Shandong
Tamdjur, hundar, ris

Xinglongwa 兴隆洼文化, 6200-5400 fvt, Liaoning
Hirs, jade

Dadiwan 大地湾文化, 5800-5400 fvt
Gansu/Shaanxi; Hirs, grisar

Xinle 新乐文化, 5500-4800 fvt, Liaoning
Totemkultur, tränskriptioner, kol

Zhaobaogou 赵宝沟文化, 5400-4500 fvt
Inre Mongoliet/Hebei
Keramik, mönster, människofigurer

Beixin 北辛文化, 5300-4100 fvt
Shandong; vattenbuffel, hirs

Liangzhu 良渚文化, 5300-4200 fvt
Jiangsu/Zhejiang; akvakultur, jade

Hemudu 河姆渡文化, 5000-4500 fvt
Zhejiang; lack, keramik, jadeornament, harpun, musikinstrument

Daxi 大溪文化, 4500-3000 fvt
Hubei/Sichuan

Majiabang 马家浜文化, 5000-3000 fvt
Jiangsu/Zhejiang; risfält, jade

Yangshao 仰韶文化, 5000-3000 fvt
Henan/Shanxi/Shaanxi; hirs, vete, ris, tamdjur, silkesmask, siden, keramik, matriarkat

Hongshan, 红山文化, 4700-2900 fvt
Liaoning/Inre Mongoliet; koppar, jade, pyramider, drakbilder, feng shui-mystik 风水

Dawenkou 大汶口文化, 4100-2600 fvt
Shandong/Anhui/Henan/Jiangsu

Majiayao 马家窑文化, 3100-2700 fvt
Gansu/Sichuan/Qinghai; koppar, brons

Qujialing 屈家岭文化, 3000-2600 fvt
Hubei/Hunan

Longshan 龙山文化, 3000-2000 fvt
Shandong/Shaanxi
Keramik, silke, jade, ris, teckenskrift (Dinggong)

Shijiahe 石家河文化, 2500-2000 fvt, Hubei

Baodun 宝墩文化, 2500-1750 fvt, Sichuan

